

Väljaandja:	Kaitseminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2018
Avaldamismärge:	RT I, 28.06.2017, 46

Sõjaväerelvade käitlemise ja üleandmise kord

Vastu võetud 22.07.2016 nr 14
[RT I, 23.07.2016, 5](#)
jõustumine 26.07.2016

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
21.06.2017	RT I, 28.06.2017, 8	01.07.2017

Määrus kehtestatakse [relvaseaduse](#) § 3 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolev määrus reguleerib riigi omandis või Kaitseliidu omandis oleva sõjaväerelva ja selle laskemoona käitlemist ning sõjaväerelva ja laskemoona üleandmist.

(2) Käesolevat määrust ei kohaldata:

- 1) Kaitseliidu tegevliikme poolt Kaitseliidu ülesannete täitmiseks soetatud isikliku tulirelva käitlemisele ja üleandmisele;
- 2) Kaitseliidu omandis oleva sportimiseks, õppetöös või kollekttsioneerimiseks soetatud relva käitlemisele ja üleandmisele;
- 3) sõjaväerelva ja laskemoona veole Eestisse ning Eestist välja.

(3) Sõjaväerelvi valdava valitsusasutuse juht, Kaitseväge juhataja ja Kaitseliidu ülem võivad käesolevas määruses sätestatu kõrval kehtestada asutusesiseseid lisanõudeid sõjaväerelva ning laskemoona käitlemisele ja arvestuse pidamisele.

(4) Sõjaväerelva ja laskemoona käitlemisel ning üleandmisel kohaldatakse riigivaraseadust koos käesoleva määruse eranditega.

§ 2. Sõjaväerelva käitlemine

Sõjaväerelva ja laskemoona käitlemine käesoleva määruse tähenduses on sõjaväerelva ja laskemoona soetamine, hoidmine, kandmine, edasitoimetamine, vedu, võõrandamine, valmistamine, hävitamine või sõjaväerelva parandamine, ümbertegemine, lammutamine, laskekõlbmatuks muutmine ja laenutamine.

§ 3. Käitlemisnõuete täitmine

(1) Õppusel, õppelaskmisel ja teenistuse korraldamisel tuleb tagada sõjaväerelva ja laskemoona käitlemise nõuete täitmine.

(2) Sõjaväerelva või laskemoona käitlemise nõuete rikkumisest tuleb teavitada viivitamata sõjaväerelvi valdava valitsusasutuse, Kaitseväge või Kaitseliidu (edaspidi koos *asutus*) struktuuriüksuse juhti.

(3) Sõjaväerelva või laskemoona vargusest või kadumisest tuleb viivitamata teavitada Kaitseministeeriumi, Kaitsepolitsei ametit ning Politsei- ja Piirivalveametit, Kaitseväge ja Kaitseliidu omanduses või valduses oleva relva või laskemoona varguse või kadumise korral ka sõjaväepolitseid.

§ 4. Sõjaväerelvade ja laskemoona kohta arvestuse pidamine ja kontroll

- (1) Arvestust peetakse vähemalt sõjaväerelvade ja laskemoona vastuvõtmise, väljastamise, laenutamise ja hoidmise kohta ning kontrollitakse käitlemisnõuete täitmist.
- (2) Sõjaväerelvade ja laskemoona arvestus peab andma teavet sõjaväerelva ja laskemoona käitlemise toimingute, toimingute tegemise aja ja toimingute teinud isiku kohta.
- (3) Sõjaväerelva ja laskemoona käitlemisega seotud arvestuse pidamine ning dokumentide registreerimine toimub asutuses kehtiva korra kohaselt.
- (4) Asutuse juht kehtestab oma asutuses käitlemisnõuete kontrollimise ja sõjaväerelvade käitlemisega seotud vahejuhtumite lahendamise korra.
- (5) Asutus kontrollib käitlemisnõuete täitmist vähemalt üks kord aastas.
- (6) Sõjaväerelva ja laskemoona käitlemisega seotud andmeid säilitatakse vähemalt viis aastat, kui muudes õigusaktides ei ole sätestatud pikemat tähtaega.

2. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona soetamine

§ 5. Sõjaväerelva ja laskemoona soetamine

- (1) Sõjaväerelva või laskemoona soetamine toimub sõjaväerelva käitlemise loa alusel.
- (2) Sõjaväerelva käitlemise luba sõjaväerelva soetamiseks annab selles märgitud vastutavale isikule õiguse sõjaväerelva või laskemoona soetada, hoida ja edasi toimetada kuni selle asutuses arvele võtmiseni või struktuuriüksusele üle andmiseni.

§ 6. Soetatud sõjaväerelva või laskemoona arvelevõtmine

- (1) Soetatud sõjaväerelv või laskemoon võetakse asutuses varana arvele kahe tööpäeva jooksul soetamisest arvates.
- (2) Soetatud sõjaväerelva andmed esitatakse Kaitseväge ja Kaitseliidu relvaregistri volitatud töötlejale registrisse kandmiseks viie tööpäeva jooksul soetamisest arvates.

3. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona hoidmine

§ 7. Sõjaväerelva ja laskemoona hoidmise üldsätted

- (1) Sõjaväerelva ja laskemoona hoitakse relvahoidlas, selle puudumisel relvapüramiidis.
- (2) Sõjaväerelva võib relvahoidlas hoida ainult tühjaks laetuna.
- (3) Sõjaväerelva, mida ei ole muudetud laskekõlbmatuks, võib tutvustada või vaatamiseks välja panna ainult tühjaks laetuna ja vahetu valve all.
- (4) Laskekõlbmatuks muudetud sõjaväerelva hoidmisel tuleb tagada relva säilimine.

§ 8. Relvahoidla

- (1) Relvahoidla on:
  - 1) relvaladu;
  - 2) relvaruum;
  - 3) relvakapp.
- (2) Relvakapp on lukustatav raudkapp või seif.
- (3) Relvapüramiidile kohaldatakse relvakapi kohta käivaid nõudeid, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.
- (4) Relvahoidlas on lubatud lisaks sõjaväerelvadele ja laskemoonale hoida:
  - 1) relvaosi ja relvaholdusvahendeid;
  - 2) erivahendeid;
  - 3) lahingumoonat.

(5) Kaitseliidu relvahoidlas on lubatud hoida ka Kaitseliidu relvi, mis ei ole sõjaväerelvad.

§ 9. Nõuded relvalao ja relvaruumi ehitusele

(1) Relvalao ja relvaruumi ehitus peab välistama relvalattu või relvaruumi omavolilise sisenemise põranda, lae, seina, ukse, akna, ventilatsioonisüsteemi või muu ava kaudu.

(2) Relvalao ja relvaruumi ehitus peab välistama ruumi, relvi või laskemoona kahjustavate esemete või ainete sattumise relvalattu või relvaruumi.

(3) Relvalao ja relvaruumi ehitus peab tagama sõjaväerelvade, laskemoona ning käesoleva määruse § 8 lõigetes 4 ja 5 relvahoidlas hoida lubatud osade, vahendite, lahingumoonade ja teiste relvade säilimise.

§ 10. Relvalao ja relvaruumi turvalisuse ja tuleohutuse tagamine

(1) Relvaladu ja relvaruum peavad olema varustatud:

- 1) elektroonse valvesignalisatsiooniga, sealhulgas pidevalt töötavate anduritega kõikidel välisseinte akendel, ustel ja muudel avadel ning eraldi liikumisanduriga;
- 2) elektroonse valvesignalisatsiooni alarmseadmetega, mis on paigutatud nii relvalattu või relvaruumi kui ka asutuse valveruumi;
- 3) esmaste tulekustutusvahenditega;
- 4) piksekaitsesüsteemiga;
- 5) tolmu- ja niiskuskindlate valgustitega;
- 6) tuletõrjesignalisatsiooniga;
- 7) varuvalgustusseadmetega.

(2) Suitsetamine või lahtise tule kasutamine relvalaos ja relvaruumis on keelatud.

(3) Relvaladu ja relvaruum peavad olema varustatud autonoomse varutoitesüsteemiga.

(4) Relvaladu ja relvaruum peavad olema ööpäevase valve all.

§ 11. Sõjaväerelva ja laskemoona hoidmine relvalaos

(1) Relvalaos hoitakse sõjaväerelvi ja laskemoona, mis on kaitseväelasele, ametnikule, töötajale, Kaitseliidu tegevliikmele või Kaitseliidu seaduse § 27 lõike 2 punktis 1 nimetatud Kaitseliidu auliikmele kinnitamata.

(2) Relvalaos hoitakse sõjaväerelvi, välja arvatud suurtükiväerelvi, koos nende juurde kuuluvate tööriistade ja puhastusvahenditega pakendis. Originaalpakend, kast või kõrgendustega ja kaanetatud kaubaalus plommitakse viisil, mis välistab pakendi või kasti avamise või kõrgendustega ja kaanetatud kaubaaluse kinnituslintide eemaldamise plomme rikkumata, ning virnastatakse nii, et plommide seisukorda saab kontrollida.

(3) Laskemoona hoitakse relvalaos sõjaväerelvadest eraldi asuvas ruumis või sõjaväerelvadest eraldatud hoiukohas. Laskemoonakastid on suletud. Osaliselt täidetud kast peab olema tähistatud sedeliga, millele on muu hulgas märgitud laskemoona hulk.

(4) Relvalaost väljastatud sõjaväerelv tuleb viivitamata anda relvaruumi hoiule.

§ 12. Sõjaväerelva ja laskemoona hoidmine relvaruumis

(1) Relvaruumis hoitakse põhiliselt kaitseväelasele, ametnikule, töötajale, Kaitseliidu tegevliikmele või Kaitseliidu seaduse § 27 lõike 2 punktis 1 nimetatud Kaitseliidu auliikmele kinnitatud või asutusele kuuluvaid või selle valduses olevaid sõjaväerelvi ja nende juurde kuuluvat laskemoona. Peale selle on lubatud hoiustada ajutisele hoiule antud või väljaõppe eesmärgil kasutatavaid sõjaväerelvi ja nende laskemoona ning välisriigi relvajõududele kuuluvaid tulirelvi.

(2) Relvaruumis hoitakse sõjaväerelvi ja laskemoona relvakappides, kus igal relval on oma koht, kuhu kinnitatakse silt, millele on märgitud relva liik, relva number ja kaitseväelase, ametniku, töötaja, Kaitseliidu tegevliikme või Kaitseliidu seaduse § 27 lõike 2 punktis 1 nimetatud Kaitseliidu auliikme nimi, kellele relv on kinnitatud. Laskemoona hoitakse relvakapis eraldi lukustatud laekas või eraldi lukustatud hoiukohas.

(3) Sõjaväerelva, mida ei saa hoida relvakapis, võib hoida käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu kohaselt märgistatult riivil või kastis.

(4) Laskemoona, mida ei saa hoida relvakapis selle suuruse või koguse tõttu või muul põhjusel, võib hoida eraldi suletud kastis või lukustatavas kapis. Lahtiselt on lubatud hoida ühte lahingukomplekti laskemoona sõjaväerelva kohta.

(5) Sportimiseks või õppetööks kasutatavat relva ning laskekõlbmatuks muudetud sõjaväerelva hoitakse võimaluse korral teistest sõjaväerelvadest eraldi. Nimetatud võimaluse puudumisel tähistatakse sellise relva asukoht asjakohase sildiga ja relv eraldatakse teistest relvadest vaheseinaga.

(6) Relvaruum on lukustatud ja valve all.

(7) Relvaruumis hoitakse järgmisi andmeid:

- 1) sõjaväerelvade ja laskemoona kogus kaliibrite ja markide või tüüpide kaupa;
- 2) väljastatud või tagastatud sõjaväerelvade nimetus ja number;
- 3) väljastatud või tagastatud laskemoona liik ja kogus;
- 4) hoiulevõetud ja tagastatud isiklike relvade ja laskemoona andmed;
- 5) sõjaväerelvade ja laskemoona kontrollimise tulemused.

§ 13. Sõjaväerelva ja laskemoona hoidmine väljaspool relvaladu või relvaruumi

(1) Sõjaväerelva, mis on püsivalt kinnitatud õhusõiduki, sõjalaeva või sõiduki külge või mis oma mõõtmete tõttu ei mahu relvalattu või relvaruumi, võib hoida väljaspool relvaladu või relvaruumi pideva valve all.

(2) Väljaspool relvaladu või relvaruumi hoitav sõjaväerelv peab olema kaitstud tolmu ja ilmastiku mõjude eest.

(3) Sõjalaevas tuleb laskemoona ja püsivalt laeva külge kinnitamata sõjaväerelvi hoida selleks spetsiaalselt kohandatud ruumis.

§ 14. Sõjaväerelva ja laskemoona hoidmine relvapüramiidis väljaspool relvaruumi

(1) Relvapüramiid kinnitatakse hoone ehituskonstruksiooni külge.

(2) Sõjaväerelv peab relvapüramiidis olema kinnitatud lukustatava mehhanismiga, mis välistab relva eemaldamise ilma relvapüramiidi konstruktsiooni avamata. Laskemoonasahtel laskemoona, relvaosade ja abivahendite hoidmiseks peab olema suletav ning lukustatav. Laskemoona võib hoida ka eraldi kapis või kastis.

(3) Relvapüramiidi vahetus läheduses nähtaval kohal peab asuma relvapüramiidis hoitavate sõjaväerelvade loetelu, mille on kinnitanud asutuse juht või tema volitatud isik.

§ 15. Nõuded relvakapi asukohale väljaspool relvaladu või relvaruumi

Ruum, kus asub relvakapp, kuid mis ei ole relvaladu või relvaruum ega asu isiku elukohas, peab olema varustatud elektroonse valvesignalisatsiooni või mehitatud valvega. Ruumi uks ja aknad peavad välistama sissetungi võimalikkuse ilma erivahendeid kasutamata.

§ 16. Sõjaväerelva ja laskemoona hoidmine elu- või asukohas

(1) Asutuse juht või tema volitatud isik võib käesoleva määruse § 18 lõike 2 punktides 1–3 ja 5 nimetatud isikule anda elu- või asukohas hoidmiseks sõjaväerelva ja ühe lahingukomplekti laskemoona.

(2) Asutuse juht või tema volitatud isik peab olema veendunud sõjaväerelva elu- või asukohas hoidmise ohutuses. Asutuse juhil või tema volitatud isikul on õigus enne sõjaväerelva elu- või asukohas hoidmiseks õiguse andmist nõuda hoiutingimustega tutvumist elu- või asukohas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul võib sõjaväerelva teenistusrelvana kanda töö- või teenistusülesannete või teenistuskohustuste täitmisele minnes ja sealt tulles.

(4) Isik, kellel on lubatud hoida sõjaväerelva oma elu- või asukohas, peab tagama sõjaväerelva ja laskemoona säilimise ja välistama selle sattumise kõrvalise isiku kätte.

(5) Sõjaväerelva peab elu- või asukohas hoidma selleks kohandatud ja põranda, seina või muu ehituskonstruksiooni külge statsionaarselt kinnitatud raudkapis, välja arvatud relvapüramiid. Relva hoitakse tühjaks laetuna.

(6) Rohkem kui kaheksat relva, sealhulgas sõjaväerelva, peab hoidma üheksa või enama tulirelva hoidmiseks spetsiaalselt kohandatud ruumis või relvakapis, välja arvatud relvapüramiid.

(7) Laskemoona peab hoidma relvadest eraldi lukustatavas kapis, karbis, relvakapis või relvahoidla lukustatud osas, mis on relvadest eraldatud.

(8) Elu- või asukohas sõjaväerelva hoidmiseks kohandatud ruum ja relvakapp peavad vastama relvaseaduse § 46 lõike 10 alusel antud määrukses spetsiaalselt kohandatud ruumile või relvakapile kehtestatud nõuetele.

(9) Kaitseliidu tegevliikmele võib sõjaväerelva anda elukohas hoidmiseks Kaitseliidu seaduse § 43 lõike 8 alusel antud määrukses kehtestatud tingimuste kohaselt.

§ 17. Relvaruumi ja relvakapi võtme hoidmine

- (1) Relvaruumi ja relvakapi võtit hoitakse eraldi hoiukohas.
- (2) Relvaruumi ja relvakapi tagavaravõtit hoitakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud võtmest eraldi.
- (3) Võtme asemel võib kasutada vahetatava kombinatsiooniga või elektroonset lukku. Lukukombinatsiooni vahetatakse vähemalt kord iga kolme kuu tagant.
- (4) Relvaruumi või relvakapi võtme kaotamise korral või kahtluse korral, et lukukombinatsioon on saanud teatavaks kõrvalistele isikutele, vahetatakse viivitamata selle relvaruumi või relvakapi lukk või lukukombinatsioon.

4. peatükk Sõjaväerelva ja laskemoona kandmine

§ 18. Sõjaväerelva ja laskemoona kandmine

- (1) Sõjaväerelva ja laskemoona kandmine on relva ja laskemoona endaga kaasaskandmine väljaspool relvale ettenähtud hoiukohta.
- (2) Sõjaväerelva ja laskemoona kandmise õigus on:
  - 1) kaitseväelasel teenistusülesande täitmise ajal;
  - 2) Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuse ametnikul ja töötajal teenistus- või tööülesande täitmise ajal;
  - 3) Kaitseliidu tegevliikmel või Kaitseliidu seaduse § 27 lõike 2 punktis 1 nimetatud auliikmel teenistuskohustuse täitmise ajal;
  - 4) Kaitseliidu valvuril tööülesande täitmise ajal;
  - 5) valitsusasutuse, millele on sõjaväerelv üle antud, ametnikul ja töötajal teenistus- või tööülesande täitmise ajal;
  - 6) sõjaväerelva laenajal käesoleva määrusega kehtestatud loa olemasolu korral kindlaksmääratud territooriumil.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–5 nimetatud isikule võib sõjaväerelva kandmise õiguse anda, kui isik on läbinud relvaseaduse §-s 35¹ ettenähtud arstliku läbivaatuse või muus seaduses ettenähtud tervisekontrolli, relva ja laskemoona ehituse, käsitlemise, kandmise ja kasutamise korra tundmise kontrolli ning sooritanud väljaõppeprogrammis ettenähtud laskeharjutused.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 nimetatud isikule võib sõjaväerelva kandmise õiguse anda, kui isik on täitnud käesoleva määruse § 24 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimused.
- (5) Keelatud on:
  - 1) kanda sõjaväerelva teenistus- või töövälisel ajal, kui käesoleva määrusega ei ole sätestatud teisiti;
  - 2) anda sõjaväerelva kõrvalisele isikule;
  - 3) kanda sõjaväerelva alkoholijoobes, samuti narkootilise, psühhotroopse või psühhotoksilise aine, sealhulgas ravimi mõju all;
  - 4) kanda sõjaväerelva miitingul, demonstratsioonil, pidustusel ja muul avalikul üritusel, välja arvatud juhul, kui selle kandmine on seotud teenistusülesande või -kohustuse täitmisega.

§ 19. Sõjaväerelva kandmise õigust tõendav dokument

- (1) Sõjaväerelva kandmise õigust tõendav dokument on:
  - 1) ametitunnistus, ameti- või töötõend, millel on märges relvakandmisõiguse kohta;
  - 2) Kaitseliidu tegevliikmel või Kaitseliidu seaduse § 27 lõike 2 punktis 1 nimetatud Kaitseliidu auliikmel Kaitseliidu seaduse § 43 lõike 4 alusel antud määruses kehtestatud nõuetekohane Kaitseliidu relva kandmise luba (edaspidi *Kaitseliidu relvaluba*);
  - 3) Kaitseliidu valvuril Kaitseliidu relvaluba ja Kaitseliidu ülema või tema volitatud isiku käskkiri, millega määratakse valvurile valvatavad objektid koos igal objektil kanda lubatud relvade loeteluga;
  - 4) Kaitseväge juhataja või tema volitatud isiku käskkiri, millega kinnitatakse tegevväelasele, ajateenijale, reservväelasele või Kaitseväge või Kaitseliidu korraldaval sõjaväelisel väljaõppele osalejale sõjaväerelv;
  - 5) Kaitseliidu ülema või tema volitatud isiku käskkiri, millega kinnitatakse Kaitseliidu tegevliikmele või Kaitseliidu seaduse § 27 lõike 2 punktis 1 nimetatud Kaitseliidu auliikmele või Kaitseliidu korraldaval sõjaväelisel väljaõppele osalejale sõjaväerelv.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud ametitunnistusel, ameti- või töötõendil peab olema vähemalt ametniku või töötaja foto, isikukood ja ametitunnistuse, ameti- või töötõendi kehtivuse aeg. Paberil

väljastataval ametitunnistusel, ameti- või töötõendil peab lisaks olema asutuse vapipitser ja asutuse juhi või tema volitatud isiku allkiri.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud ametitunnistusele, ameti- või töötõendile ei märgita relvakandmisõigust, kui see on muu seadusega sätestatud teisiti.

§ 20. Sõjaväerelva ja laskemoona väljastamine

(1) Sõjaväerelv ja laskemoon väljastatakse isikule, kellele asutuse juht või tema volitatud isik on sõjaväerelva oma otsusega kinnitanud ning kellel on sõjaväerelva ja laskemoona kandmise õigus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik kinnitab sõjaväerelva ja laskemoona kättesaamist allkirjaga. Sõjaväerelva elektroonsel väljastamisel relva kättesaamist allkirjaga ei kinnitata, kui sõjaväerelva saaja on tuvastatav.

(3) Sõjaväerelva võib väljastada üksuse sõjaväelise väljaõppe eest vastutavale isikule. Isik, kellele asutuse juht või tema volitatud isik on sõjaväerelva oma otsusega kinnitanud, kinnitab talle sõjaväerelva ja laskemoona üleandmist ning selle vastuvõtmist allkirjaga. Üksuse sõjaväelise väljaõppe eest vastutav isik vastutab temale väljastatud sõjaväerelva ja laskemoona eest kuni selle üleandmiseni isikule, kellele relv on tegelikult kinnitatud.

§ 21. Sõjaväerelva ja laskemoona hoiuleandmine

(1) Isik, kellel on sõjaväerelva ja laskemoona kandmise õigus ainult teenistus- või tööülesande või teenistuskohustuse täitmise ajal, on kohustatud andma talle väljastatud sõjaväerelva ja kasutamata laskemoona pärast teenistus- või tööülesande või teenistuskohustuse täitmist relvaruumi.

(2) Enne sõjaväerelva relvaruumi hoiuleandmist peab sõjaväerelv olema hooldatud.

(3) Kui isik, kellel on sõjaväerelva ja laskemoona kandmise õigus teenistus- või tööülesande või teenistuskohustuse täitmise ajal, ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustust, tuleb sellest viivitamata teavitada asutuse juhti. Asutuse juht on kohustatud võtma kasutusele kõik abinõud sõjaväerelva ja laskemoona hoiulevõtmise tagamiseks.

5. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona laenutamine

§ 22. Sõjaväerelva laenutamise õigus

(1) Sõjaväerelva laenutamise õigus on üksnes Kaitseväel ja Kaitseliidul.

(2) Kaitseliidul on õigus laenutada üksnes Kaitseliidu soetatud ja omandis olevat sõjaväerelva.

§ 23. Kellele ja mis juhul sõjaväerelva võib laenutada

Sõjaväerelva, selle olulisi osi ja laskemoona võib laenutada:

- 1) Kaitseliidu au- või toetajaliikmele teenistuskohustuse täitmiseks;
- 2) reservis olevale isikule Kaitseväe või Kaitseliidu korraldatava spordiürituse ajaks ürituse piirkonnas kasutamiseks ja kandmiseks;
- 3) välismaalasele Kaitseväe või Kaitseliidu korraldatava spordiürituse või õppuse ajaks spordiürituse või õppuse piirkonnas kasutamiseks ja kandmiseks;
- 4) näituse, riigikaitsepäevade ja relva tutvustamise korraldamiseks;
- 5) filmivõtte või etenduse ajaks filmivõtte või etenduse piirkonnas kasutamiseks ja kandmiseks;
- 6) riigikaitseõpetust korraldavale üldhariduskoolile riiklikus õppekavas ettenähtud tegevuste ajaks.

§ 24. Sõjaväerelva ja laskemoona laenutamise tingimused

(1) Enne sõjaväerelva laenutamist käesoleva määruse § 23 punktides 1–3 nimetatud juhtudel peab isik, kellele sõjaväerelv laenutatakse, olema läbinud relva ja laskemoona ehituse, käsitlemise, kandmise ja kasutamise korra tundmise kontrolli. Kinnitus kontrolli läbimise kohta antakse sõjaväerelva laenamise taotlemisel.

(2) Enne sõjaväerelva laenutamist käesoleva määruse § 23 punktides 4–6 nimetatud juhtudel peab isik, kellele sõjaväerelv laenutatakse, olema tutvunud sõjaväerelva ja laskemoona käsitlemise ohutusnõuetega ja lasketiiru sisekorraeskirjaga, kui laenutamine toimub lasketiirus. Isik, kellele sõjaväerelv laenutatakse, kinnitab allkirjaga, et talle on tutvustatud sõjaväerelva ja laskemoona käsitlemise ohutusnõudeid ja lasketiiru sisekorraeskirja, kui laenutamine toimub lasketiirus.

(3) Käesoleva määruse § 23 punktides 1–3 nimetatud juhtudel laenatud sõjaväerelva ja laskemoona võib kasutada iseseisvalt.

(4) Käesoleva määruse § 23 punktides 4–6 nimetatud juhtudel laenatud sõjaväerelva ja laskemoona võib kasutada ainult vastutava isiku juhendamisel ja vahetu järelevalve all.

(5) Käesoleva määruse § 23 punktis 5 nimetatud juhul on lubatud kasutada ainult pauklaskemoona, samuti muid pürotehnilisi vahendeid.

(6) Käesoleva määruse § 23 punktis 6 nimetatud juhul võib sõjaväerelva kasutada ainult lasketiirus. Välilaagris võib laenatud sõjaväerelva tundma õppida ja kanda ainult ilma laskemoonata.

(7) Muu hulgas on keelatud laenatud sõjaväerelva või selle osa ja laskemoona:

- 1) edasiandmine teisele isikule;
- 2) müük ja muud tehingud;
- 3) parandamine, ümbertegemine, lammutamine ja hävitamine;
- 4) lubatud alalt väljaviimine ilma vastutava isiku loata.

§ 25. Sõjaväerelva ja laskemoona laenaja ja laenutaja õigused ja kohustused

(1) Sõjaväerelva laenaja vastutab sõjaväerelva ja laskemoona hoidmise ning õiguspärase ja ohutu kasutamise eest ning on kohustatud tagama pideva järelevalve laenatud relva ja laskemoona üle, samuti viivitamata alluma vastutava isiku korraldustele, mis on seotud laenatud sõjaväerelva ja laskemoonaga.

(2) Sõjaväerelva laenajal on õigus nõuda sõjaväerelva laenutamise eest vastutavalt isikult sõjaväerelva ja laskemoona käsitlemise ohutusnõuete ja lasketiiru sisekorraeeskirja tutvustamist, kui laenutamine toimub lasketiirus.

(3) Laenutamise eest vastutav isik on kohustatud:

- 1) veenduma, et laenaja tervise seisund võimaldab tal relva korrektselt käsitseda;
- 2) instrueerima laenajat või kasutajat sõjaväerelva ja laskemoona käsitlemise ohutusnõuetes;
- 3) kontrollima sõjaväerelva seisukorda enne laenutamist;
- 4) viibima sõjaväerelva ja selle laskemoona väljastamise, kandmise ja tagastamise juures ning jälgima nende kandmise vastavust kehtivatele nõuetele;
- 5) tarvitusele võtma õnnetusjuhtumite ärahoidmiseks ja korra tagamiseks vajalikud abinõud;
- 6) vajaduse korral kohe peatama sõjaväerelva kandmise või muu tegevuse.

(4) Laenutamise eest vastutaval isikul on õigus nõuda sõjaväerelva laenamise eest tasu.

(5) Sõjaväerelva laenaja ja laenutamise eest vastutav isik on kohustatud viivitamata teavitama sõjaväerelva laenutanud asutust, kui:

- 1) laenatud sõjaväerelv või selle osa või laskemoon on kadunud või kahjustatud või hävinud;
- 2) laenatud sõjaväerelva kandmise või kasutamisega on põhjustatud isiku surm või tekitatud isikule tervisekahjustus või varaline kahju.

§ 26. Sõjaväerelva ja laskemoona laenamise taotlemine

(1) Sõjaväerelva ja selle laskemoona laenamiseks § 23 punktides 2–6 nimetatud juhtudel esitavad ürituse korraldamise eest vastutav isik ja § 23 punktis 1 nimetatud isik vähemalt kümme päeva enne ürituse toimumist kirjaliku taotluse selle asutuse juhile või tema volitatud isikule, millelt sõjaväerelva ja laskemoona soovitakse laenata.

(2) Taotluses esitatakse vähemalt järgmised andmed:

- 1) üritus, milleks sõjaväerelva ja laskemoona soovitakse laenata, ürituse toimumise aeg ja koht, korraldaja nimi, registri- või isikukood ja asukoht;
- 2) sõjaväerelva laenamise eesmärk ning selle kasutamise ja kandmise kirjeldus;
- 3) avalduse esitaja nimi ja ametikoht;
- 4) iga taotletava sõjaväerelva nimetus, mudel, kaliiber ja kogus ning laskemoon;
- 5) iga sõjaväerelva laenamise ja tagastamise aeg;
- 6) isikute nimekiri, kelle kasutusse laenatud sõjaväerelvad soovitakse anda, koos iga isiku isikukoodi või sünniaja, alalise elukoha aadressi ning igale isikule laenatava sõjaväerelva nimetuse, mudeli ja kaliibri andmetega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 sätestatud nimekirjale lisatakse kinnitus, et isikutel on täidetud käesoleva määruse § 24 lõikes 1 sätestatud nõuded.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 nimetatud andmed sõjaväerelva kohta tuleb märkida, kui need on teada.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 nimetatud andmeid ei pea esitama käesoleva määruse § 23 punktis 1 nimetatud isik.

§ 27. Sõjaväerelva ja laskemoona laenamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus ja selle vormistamine

- (1) Asutuse juht või tema volitatud isik otsustab taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise.
- (2) Taotluse rahuldamise otsuses on vähemalt järgmised andmed:
  - 1) ürituse eest vastutava isiku nimi ja ameti- või töökoht;
  - 2) ürituse nimetus, sõjaväerelvade kandmise aeg ja koht;
  - 3) iga laenutatava sõjaväerelva nimetus, mudel, kaliiber ja kogus ning laskemoon;
  - 4) iga laenutatava sõjaväerelva kasutamise ja kandmise kirjeldus;
  - 5) iga sõjaväerelva väljastamise ja tagastamise aeg ja koht;
  - 6) isikute nimekiri, kelle kasutusse laenutatud sõjaväerelvad antakse, koos iga isiku isikukoodi või sünniaja, alalise elukoha aadressi ning igale isikule laenutatava relva nimetuse, mudeli ja kaliibri andmetega.
- (3) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsusest teavitatakse taotluse esitajat kirjalikult või suuliselt vähemalt kolm päeva enne kavandatud ürituse toimumist.
- (4) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:
  - 1) asutuses puudub taotluses märgitud sõjaväerelv;
  - 2) asutusel läheb sõjaväerelva vaja asutuse teenistusülesande või -kohustuse täitmiseks;
  - 3) sõjaväerelva kasutamise ja kandmise kavandatav eesmärk ei ole kooskõlas seadusega;
  - 4) sõjaväerelva kasutamine ja kandmine kavandataval eesmärgil võib kahjustada Eesti kaitsevõimet või rahvusvahelist mainet;
  - 5) isik on varem sõjaväerelva laenates rikkunud sõjaväerelva laenamise tingimusi;
  - 6) isikul puuduvad nõuetekohased relvahoidmistingimused;
  - 7) isikul esineb vähemalt üks relvaseaduse §-s 36 sätestatud tingimustest;
  - 8) isikul on täitmata käesoleva määruse §-s 24 sätestatud nõuded.
- (5) Sõjaväerelva ja laskemoona taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust ei pea põhjendama.

§ 28. Sõjaväerelva ja laskemoona väljastamine ja tagastamine laenutamise puhul

- (1) Sõjaväerelv laenutatakse isikule isikut tõendava dokumendi esitamisel. Laenaja kinnitab allkirjaga, et ta on sõjaväerelva ja laskemoona kätte saanud.
- (2) Laenutamise eest vastutaval isikul on õigus nõuda sõjaväerelv relva laenajalt igal ajal tagasi, kui:
  - 1) asutusel läheb sõjaväerelva vaja asutuse teenistusülesande või -kohustuse täitmiseks;
  - 2) on kahtlus, et sõjaväerelva laenaja ei kasuta või kanna sõjaväerelva kooskõlas seadusega;
  - 3) ilmneb, et isikul puuduvad nõuetekohased relvahoidmistingimused;
  - 4) esineb muu käesoleva määruse § 27 lõikes 4 loetletud põhjus, mille tõttu, kui see põhjus oleks varem ilmnenud, oleks jäetud sõjaväerelva laenamise taotlus rahuldamata.
- (3) Pärast sõjaväerelva kasutamist või käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul tuleb laenatud sõjaväerelv ja kasutamata laskemoon viivitamata tagastada laenutajale. Sõjaväerelva laenutaja kontrollib relva ja laskemoona vastuvõtmisel sõjaväerelva seisukorda ning kinnitab allkirjaga, et relv ja laskemoon on tagastatud.

6. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona edasitoimetamine ning vedu

§ 29. Sõjaväerelva ja laskemoona edasitoimetamine

- (1) Sõjaväerelva ja laskemoona edasitoimetamine on käesoleva määruse tähenduses kuni kahe sõjaväerelva ja nende laskemoona kaasaskandmine, kui neid on vaja toimetada ühest kohast teise, relva vahepealse kasutamise eesmärgita ja olenemata sellest, kas edasitoimetamisel kasutatakse sõidukit või mitte.
- (2) Sõjaväerelva edasitoimetamine toimub asutuse juhi kehtestatud korra kohaselt.

§ 30. Sõjaväerelva ja laskemoona vedu

- (1) Sõjaväerelva ja laskemoona vedu (edaspidi *vedu*) on käesoleva määruse tähenduses kolme või enama relva, ühe või enama suurtükiväerelva või laskemoona vedamine või pukseerimine transpordivahendiga Eesti piirides relvade ja laskemoona vahepealse kasutamise eesmärgita.
- (2) Veetavad sõjaväerelvad peavad olema tühjaks laetud ja kastidesse pakitud. Veetav suurtükiväerelv peab olema rännakuasendis ja tühjaks laetud.
- (3) Sõjaväerelva ja laskemoona vedu toimub liiklusseaduse § 34 lõike 5 alusel kehtestatud nõuete kohaselt.

7. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona võõrandamine

§ 31. Sõjaväerelva ja laskemoona võõrandamine

(1) Sõjaväerelva ja laskemoona võõrandamine toimub käesoleva määrusega kehtestatud sõjaväerelva käitlemise loa alusel.

(2) Sõjaväerelva võib võõrandada ainult isikule, kes omab sõjaväerelva käitlemise luba sõjaväerelva soetamiseks.

(3) Laskemoona võib võõrandada ainult isikule, kellel on sellele vastava relva kandmise luba.

(4) Laskekõlbatuks muudetud sõjaväerelva võõrandamine toimub strateegilise kauba seadusega sätestatud korras.

§ 32. Sõjaväerelva ja laskemoona tasuta võõrandamine rahvusvahelises sõjalises koostöös osalemiseks

Sõjaväerelva ja laskemoona tasuta võõrandamise välisriigile või rahvusvahelises sõjalises koostöös osalemiseks otsustab Kaitseministeerium.

§ 33. Laskemoona võõrandamine Kaitseliidule ja Kaitseliidu tegevliikmele

(1) Käesoleva määruse § 31 lõiget 1 ei kohaldata Kaitseväge poolt Kaitseliidule laskemoona võõrandamisel.

(2) Kaitseväge peab arvestust Kaitseliidule võõrandatud ja Kaitseliit Kaitsevælt vastu võetud laskemoona kohta. Kaitseväge esitab igal aastal hiljemalt 31. märtsiks eelmise kalendriaasta kohta Kaitseministeeriumile aruande Kaitseliidule võõrandatud laskemoona kohta, märkides aruandes vähemalt võõrandatud laskemoona marga, koguse ja Kaitseliidule üleandmise kuupäeva.

8. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona üleandmine

§ 34. Sõjaväerelva üleandmine teise ministeeriumi valitsemisala asutusele

(1) Sõjaväerelva võib riigivõimu teostamise otstarbeks anda teise ministeeriumi valitsemisalas asuvale ametiasutusele tasuta ajutiseks kasutamiseks riigivara valitsejate kirjalikul kokkuleppel. Sõjaväerelva teisele riigivara valitsejale tasuta kasutusse andmise ja selle tingimused otsustab Kaitseministeerium.

(2) Sõjaväerelva ja laskemoona üleandmiseks Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuselt teise ministeeriumi valitsemisala asutusele esitab asjaomane minister või tema volitatud isik taotluse Kaitseministeeriumile.

(3) Enne sõjaväerelva ja laskemoona üleandmise otsustamist kuulatakse ära Kaitseväge seisukoht üleandmise kohta.

(4) Sõjaväerelva ja laskemoona tasuta kasutusse andmisel lepatakse kokku vähemalt alljärgnev:

- 1) ametiasutus, kelle kasutusse sõjaväerelv antakse;
- 2) kasutusse antava sõjaväerelva nimetus, mudel, kaliiber, kogus ja relvanumber ning laskemoon;
- 3) üleandmise ja tagastamise aeg;
- 4) riik, kus sõjaväerelva kasutada soovitakse, kui sõjaväerelva taotletakse kasutamiseks välisriigis;
- 5) sõjaväerelva hooldamise tingimused.

(5) Üle antud sõjaväerelva andmed võib käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 3 nimetatud ajaks kanda teenistus- ja tsiviilrelvade riiklikusse registrisse.

§ 35. Üleandmise ja tagastamise vormistamine

(1) Sõjaväerelva üleandmine või tagastamine vormistatakse kirjalikult. Üleandmisel või tagastamisel esitatakse vähemalt järgmine:

- 1) andmed sõjaväerelva üleandja või tagastaja ja vastuvõtja kohta;
- 2) üleandmise või tagastamise aeg;
- 3) andmed üleantava või tagastatava sõjaväerelva kohta;
- 4) sõjaväerelvaga kaasaantava või tagastatava laskemoona kogus.

(2) Sõjaväerelva üle andnud või tagastamisel vastu võtnud isik esitab kolme tööpäeva jooksul üleantud või tagastatud sõjaväerelva andmed Kaitseväge ja Kaitseliidu relvaregistri volitatud töötlejale.

§ 36. Sõjaväerelva üleandmine Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuste vahel

Sõjaväerelva ajutiseks kasutamiseks tasuta üleandmine Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuste vahel toimub riigivara seaduse § 12 lõike 6 alusel kehtestatud korras.

9. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona valmistamine

§ 37. Sõjaväerelva ja laskemoona valmistamine

(1) Sõjaväerelva ja laskemoona valmistamine on käesoleva määruse tähenduses relva või laskemoona valmistamine toormest või pooltoodetest või relva või laskemoona koostamine üksikosadest.

(2) Sõjaväerelva või laskemoona võib valmistada üksnes käesoleva määrusega kehtestatud sõjaväerelva käitlemise loa olemasolu korral.

(3) Sõjaväerelva või laskemoona valmistamisel tuleb kasutatavat toorainet ja materjale, samuti lõpetamata ja valmistoodangut hoida tingimustes, milles on tagatud selle säilimine ning ohutus ümbruskonnale.

§ 38. Sõjaväerelva ja laskemoona valmistamise õigust omav isik

Sõjaväerelva ja laskemoona võib valmistada:

- 1) isik, kellele on relvaseaduse § 66 lõike 1 punkti 1^l alusel antud tegevusluba relva, tulirelva olulise osa, tulirelva lisaseadise või laskemoona valmistamiseks;
- 2) Kaitseväes Kaitseväge juhataja määratud struktuuriüksus.

§ 39. Sõjaväerelva markeerimine

(1) Valmistatud sõjaväerelvale tuleb kanda:

- 1) number;
- 2) mark;
- 3) valmistaja tähis;
- 4) valmistamisaasta.

(2) Valmistatud laskemoona ja selle pakendi tähistus peab võimaldama tuvastada laskemoona ja selle valmistajat.

(3) Valmistatud sõjaväerelva andmed tuleb kolme tööpäeva jooksul pärast relva valmimist esitada Kaitseväge ja Kaitseliidu relvaregistri volitatud töötlejale relva registreerimiseks.

§ 40. Sõjaväerelva ja laskemoona tehniline iseloomustus ja kasutusjuhend

(1) Valmistaja koostab valmistatud sõjaväerelva ja laskemoona tehnilise iseloomustuse ning kasutusjuhendi.

(2) Valmistatud sõjaväerelva ja laskemoona kasutamine tehnilise iseloomustuse ja kasutusjuhendita on keelatud.

10. peatükk

Sõjaväerelva parandamine ja ümbertegemine

§ 41. Sõjaväerelva parandamine ja ümbertegemine

(1) Sõjaväerelva parandamine on käesoleva määruse tähenduses relva kasutamisel, veol või hoidmisel tekkinud defekti kõrvaldamine viisil, millega ei kaasne relva omaduste olulist muutmist, samuti relva osade või ainete asendamine.

(2) Sõjaväerelva ümbertegemine on käesoleva määruse tähenduses relva muutmine viisil, millega kaasneb selle omaduste oluline muutmine.

(3) Sõjaväerelva parandamine või ümbertegemine väljaspool asutusi toimub käesoleva määrusega kehtestatud sõjaväerelva käitlemise loa alusel. Sõjaväerelva parandamine või ümbertegemine väljaspool Eestit toimub strateegilise kauba seaduse § 1 lõike 3 alusel kehtestatud sõjaväelise kauba sisse- ja väljaveo eriloa alusel.

§ 42. Sõjaväerelva parandamise ja ümbertegemise õigust omav isik

(1) Sõjaväerelva võib parandada:

- 1) Kaitseväes Kaitseväge juhataja määratud struktuuriüksus;
- 2) isik, kellele on relvaseaduse § 66 lõike 1 punkti 2 alusel antud tegevusluba relvade ümbertegemise ja parandamise teenuse pakkumiseks;

3) Kaitseliidus isik, kes on läbinud Kaitseväes asjakohase koolituse.

(2) Sõjaväerelva võib ümber teha käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud struktuuriüksus ja punktis 2 nimetatud isik.

§ 43. Sõjaväerelva parandamine ja ümbertegemine asutuses ja struktuuriüksuses

(1) Sõjaväerelvi parandatakse või tehakse ümber üldjuhul Kaitseväe juhataja määratud struktuuriüksuses. Pisiremonti võib teha ka sõjaväerelvi valdav asutus.

(2) Sõjaväerelva parandamise või ümbertegemise kohta koostatakse akt, milles märgitakse vähemalt järgmised andmed:

- 1) parandatava või ümbertehtava sõjaväerelva nimetus, mudel, kaliiber, number ja kogus;
- 2) parandamise või ümbertegemise kirjeldus, sealhulgas tehtud parandused või muutmised ja kasutatud materjalid;
- 3) parandamise või ümbertegemise aeg;
- 4) parandamise või ümbertegemise eest vastutava isiku ees- ja perekonnanimi ning ametikoht.

§ 44. Sõjaväerelva parandamine ja ümbertegemine väljaspool asutusi

(1) Sõjaväerelva parandamist ja ümbertegemist väljaspool asutusi korraldab Kaitseväe juhataja määratud struktuuriüksus.

(2) Parandamist või ümbertegemist vajav sõjaväerelv antakse üle Kaitseväe juhataja määratud struktuuriüksusele käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuseks.

(3) Parandatud või ümbertehtud sõjaväerelv antakse üle tööde üleandmis-vastuvõtmisaktiga, milles esitatakse vähemalt järgmised andmed:

- 1) akti koostamise aeg ja koht;
- 2) parandamise või ümbertegemise aluseks oleva loa andmed;
- 3) parandamise või ümbertegemise aeg;
- 4) tehtud parandused või muutmised ja parandamiseks või ümbertegemiseks kasutatud materjalid;
- 5) parandamise või ümbertegemise maksumus.

§ 45. Kontroll-laskmine

(1) Asutus kontrollib pärast sõjaväerelva parandamist või ümbertegemist, kas relv vastab tehnilistele nõuetele.

(2) Sõjaväerelva kontrollimise käigus tehakse vajaduse korral kontroll-laskmine, mille tulemus registreeritakse.

(3) Ümbertehtud sõjaväerelva kasutamine tehnilise iseloomustuse või kasutusjuhendita on keelatud.

11. peatükk

Sõjaväerelva ja laskemoona hävitamine ning sõjaväerelva lammutamine ja laskekõlbmatuks muutmine

§ 46. Sõjaväerelva ja laskemoona hävitamine

(1) Sõjaväerelva ja laskemoona hävitamine käesoleva määruse tähenduses on relva või laskemoona, samuti kasutute valmistamis- või parandamisjääkide ja pooltoodete füüsiline hävitamine viisil, millega välistatakse nende edasine kasutamine või taastamine.

(2) Hävitada on lubatud kõlbmatut või asutusele mittevajalikku sõjaväerelva ja laskemoona.

(3) Sõjaväerelv ja selle osad ning lõhkematerjali mittesisaldavad laskemoonaosad hävitatakse gaasilõikuri abil või pressi või lõiketera all purustamisega.

(4) Laskemoon ja lõhkematerjali sisaldavad osad hävitatakse põletamise või lõhkamise teel.

(5) Sõjaväerelva hävitamise järel tuleb kahe tööpäeva jooksul esitada hävitatud sõjaväerelva andmed Kaitseväe ja Kaitseliidu relvaregistri volitatud töötleja selle relva andmete registrist kustutamiseks.

§ 47. Sõjaväerelva lammutamine

(1) Sõjaväerelva lammutamine käesoleva määruse tähenduses on relva lahtivõtmine koostisosadeks viisil, mis välistab selle kui terviku kasutamise.

(2) Lammutamisel mittesäilitatavad sõjaväerelva osad ja ained tuleb hävitada.

(3) Lammutamisel järelejäänud kasutuskõlblikud olulised sõjaväerelvaosad hinnatakse ja võetakse arvele ning neid võib kasutada teise sõjaväerelva parandamiseks või ümbertegemiseks.

(4) Sõjaväerelva lammutamise järel tuleb kahe tööpäeva jooksul esitada lammutatud sõjaväerelva andmed Kaitsväe ja Kaitseliidu relvaregistri volitatud töötlejale selle relva andmete registrist kustutamiseks.

§ 48. Sõjaväerelva laskekõlbmatuks muutmine

(1) Sõjaväerelva laskekõlbmatuks muutmine käesoleva määruse tähenduses on relva oluliste osade mehaaniline töötlemine viisil, mille tulemusena relv kaotab jäädavalt lasu sooritamise võime.

(2) Sõjaväerelva, kui see on vintraudne tulirelv kaliibriga kuni 12,7 mm või sileraudne tulirelv, laskekõlbmatuks muutmiseks tuleb teha järgmised toimingud, et saavutada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud olukord:

1) puurida relva padrunipesa ja raua seina läbivad augud, kuhu asetada terastihvtid ja kinnitada need keevisliitiga või padrunipesale freesida täies ulatuses padrunipesa seina läbiv pikisuunaline sisselõige ja padrunipesa sulgeda keevisliitiga;

2) eemaldada relva lööknõel või lühendada selle pikkust;

3) sulgeda lööknõela ava keevisliitiga.

(3) Sõjaväerelva, mida ei ole nimetatud käesoleva paragrahvi lõikes 2, laskekõlbmatuks muutmiseks tuleb teha järgmised toimingud, et saavutada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud olukord:

1) eemaldada relvast toiteelemendid ning surve all olevad gaasid ja õlid;

2) sulgeda relvaraua suue selleks valmistatud terasest korgiga, mille läbimõõt peab vastama suudme läbimõõdule, ühendada kork ja relvaraud keevisliitiga;

3) eemaldada relvalt luku laskemehhanism ning sulgeda lööknõela ja laskemehhanismi ava keevisliitiga või eemaldada lööknõela alus või pesa;

4) sulgeda lukk ja ühendada see lukukojaga keevisliitiga;

5) õoneslukuga relvadel fikseerida lukk ja sulgeda lehter keevisliitiga;

6) gaasilehtriga relvadel eemaldada laskemehhanismist lööknõel, fikseerida gaasilehter ja gaasilehtri lukustushoovad suletud asendisse, kinnitada gaasilehter ja gaasilehtri lukustushoovad suletud asendisse ning ühendada gaasilehter ja relvaraud keevisliitiga;

7) muuta relv alusel liikumatuks.

(4) Peale käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 sätestatu tuleb sõjaväerelva laskekõlbmatuks muutmiseks teha vajadusel täiendavalt üks või enam järgmist toimingut, et saavutada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud olukord:

1) freesida relvaraua ühte seina täielikult läbiv pikisuunaline sisselõige, mis ulatub padrunipesast kuni 5 mm kaugusele rauasuudmest;

2) puurida relvaraua ühte seina relvaraua kogu pikkuses lühikese vintraudse relva korral kolm ja pika vintraudse relva korral kuus selle relva kaliibri läbimõõduga läbivat auku;

3) ühendada relvaraud raamiga terastihvti või keevisliitiga, et takistada relvaraua eemaldamist raamist;

4) pärast relva luku kasutamiskõlbmatuks muutmist valada relvaraud betooni või epoksüvaiku täis;

5) paigutada relva padrunipessa või laengukambrisse padrunipesa või laengukambriga pikisuunaliselt keevisliitiga ühendatud terastrapp;

6) trumlis olevad padrunipesad sulgeda keevisliitiga, et takistada sellesse padruni sisestamist;

7) puurida sulgurisse eestpoolt pikisuunaliselt 5 mm ulatuses vähemalt vastava relva kaliibri padruni põhja suurune ava;

8) ühendada omavahel keevisliitiga mitmeosalise luku osad;

9) ühendada padrunisalv relvaraami või relva käepidemega keevisliitiga;

10) eemaldada gaasikolb ja sulgeda gaasikoda keevisliitiga.

(5) Elektroonse juhtimissüsteemiga sõjaväerelva laskekõlbmatuks muutmiseks tuleb teha vähemalt järgmised toimingud, et saavutada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud olukord:

1) eemaldada laskeseadme ja raketikonteineri elektrilised ühenduskontaktid või muuta need kasutuskõlbmatuks muul viisil;

2) muuta relva elektroonne juhtimissüsteem kasutuskõlbmatuks selle juhtplaatide, ühendusjuhtmete ja toiteelementide eemaldamise teel;

3) muuta relv alusel liikumatuks.

(6) Peale käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 4 sätestatu võib sõjaväerelva laskekõlbmatuks muutmisel vajadusel teha Euroopa Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2015/2403, millega kehtestatakse tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise norme ja meetodeid käsitlevad ühised suunised, et tagada laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade jäädav kasutuskõlbmatuse (ELT L 333, 19.12.2015, lk 62–72), sätestatud toiminguid, et saavutada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud olukord.

(7) Laskekõlbmatuks muudetud sõjaväerelv peab olema tähistatud selliselt, et seda saaks eristada laskekõlblikust sõjaväerelvast.

(8) Sõjaväerelva laskekõlmatuks muutmise järel tuleb kahe tööpäeva jooksul esitada laskekõlmatuks muudetud sõjaväerelva andmed Kaitseväe ja Kaitseliidu relvaregistri volitatud töötlejale selle relva andmete registrist kustutamiseks või asjakohase märke tegemiseks.

§ 49. Sõjaväerelva hävitamise, lammutamise või laskekõlmatuks muutmise korraldamise komisjon

(1) Sõjaväerelva hävitamise, lammutamise või laskekõlmatuks muutmise üle teeb järelevalvet Kaitseväe juhataja või tema volitatud isiku moodustatud sõjaväerelva hävitamise, lammutamise või laskekõlmatuks muutmise korraldamise komisjon.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud komisjonis on vähemalt kolm liiget, kelle hulgast vähemalt üks on Kaitseministeeriumi esindaja. Kaitseväe juhataja või tema volitatud isik kehtestab komisjoni töökorra.

12. peatükk

Õpperelv

§ 50. Õpperelv

(1) Õpperelv on käesoleva määruse tähenduses Kaitseväes, Kaitseliidus ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 15 lõike 2 alusel antud Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud riigikaitse valikkursusel „Relvaõpe” relvaõppeks kasutatav osaliselt laskekõlmatuks muudetud sõjaväerelv, mida on võimalik taastada.

(2) Õpperelval peab relvaõppe ohutuse tagamiseks olema vähemalt eemaldatud või lühemaks tehtud relva lööknõel.

(3) Õpperelv peab olema tähistatud selliselt, et see oleks eristatav laskekõlblikust sõjaväerelvast.

(4) Sõjaväerelva õpperelvaks muutmise järel tuleb kahe tööpäeva jooksul esitada õpperelvaks muudetud relva andmed Kaitseväe ja Kaitseliidu relvaregistri volitatud töötlejale asjakohase märke tegemiseks registris.

13. peatükk

Sõjaväerelva käitlemise luba

§ 51. Sõjaväerelva käitlemise luba

(1) Sõjaväerelva ja laskemoona soetamine, võõrandamine, valmistamine, hävitamine ning sõjaväerelva parandamine ja ümbertegemine väljaspool asutusi, lammutamine ning laskekõlmatuks muutmine toimub sõjaväerelva käitlemise loa alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata:

- 1) Kaitseliidule laskemoona võõrandamise korral Kaitseväe poolt;
- 2) sõjaväerelva parandamise või ümbertegemise korral väljaspool Eestit;
- 3) sõjaväerelva ja laskemoona tasuta võõrandamise korral välisriigile või rahvusvahelises sõjalises koostöös osalemiseks;
- 4) Kaitseliidu tegevliikmelt tema enda soetatud sõjaväerelva võõrandamise korral Kaitseliidu poolt.

§ 52. Sõjaväerelva käitlemise loa taotlemine

(1) Sõjaväerelva käitlemise loa taotlus esitatakse elektroonselt või paberil Kaitseministeeriumile vähemalt kümme tööpäeva enne toimingut või tehingu kavandatavat toimumist.

(2) Sõjaväerelva käitlemise loa taotluse esitamise õigus on Kaitseväe juhatajal, Kaitseliidu ülemal, Välisluureameti peadirektoril või nende volitatud isikul.

[RT I, 28.06.2017, 8- jõust. 01.07.2017]

(3) Sõjaväerelva käitlemise loa taotlus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) asutuse nimi ja registrinumber;
- 2) toimingut või tehingut kirjeldus, milleks luba taotletakse;
- 3) sõjaväerelva või laskemoona nimetus, mudel, kaliiber ja kogus;
- 4) teise toimingut- või tehingupoole nimi, registri- või isikukood ja asukoht või elukoht;
- 5) toimingut või tehingut eest vastutava isiku ees- ja perekonnanimi ning ametikoht;
- 6) loa soovitatav kehtivusaeg;
- 7) taotluse esitamise kuupäev;
- 8) taotluse esitaja ees- ja perekonnanimi ning allkiri.

(4) Sõjaväerelva soetamise soovi korral tuleb taotluses näidata sõjaväerelva mudel ja kaliiber või laskemoona mark või kaliiber, kui see on taotlejale teada.

(5) Kaitseministeeriumil on õigus nõuda taotluses esitatud andmete kontrollimiseks lisateavet või selgitust.

§ 53. Sõjaväerelva käitlemise loa andmine

(1) Sõjaväerelva käitlemise loa andmise otsustab Kaitseministeeriumi kantsler või tema volitatud isik.

(2) Sõjaväerelva käitlemise luba antakse kuni üheks aastaks.

(3) Kaitseministeeriumil on õigus keelduda sõjaväerelva käitlemise loa andmisest, kui:

- 1) isikul puudub tehingu või toimingu tegemiseks õigus;
- 2) taotluses näidatud toiming või tehing ei ole kooskõlas seadusega;
- 3) toimingu või tehingu eesmärk ei ole selge;
- 4) toiming või tehing võib kahjustada Eesti kaitsevõimet või rahvusvahelist mainet.

(4) Sõjaväerelva käitlemise loa andmata jätmist või selle andmisest keeldumist ei pea põhjendama.

§ 54. Sõjaväerelva käitlemise loa väljastamine

(1) Sõjaväerelva käitlemise loa võib väljastada paberil või elektroonselt.

(2) Paberil sõjaväerelva käitlemise luba väljastatakse kolmes eksemplaris, mille:

- 1) A-osa jääb loa taotlejale;
- 2) B-osa jääb toimingu tegijale või teisele tehingupoolele;
- 3) C-osa jääb loa väljastajale.

(3) Elektroonne sõjaväerelva käitlemise luba (edaspidi *sõjaväerelva käitlemise e-luba*) väljastatakse üheosalisena.

(4) Sõjaväerelva käitlemise loa väljastamisel antakse loale registreerimisnumber.

§ 55. Sõjaväerelva käitlemise loa vormistamine

(1) Sõjaväerelva käitlemise loal peab olema vähemalt järgmine teave:

- 1) loa väljastaja „Kaitseministeerium”;
- 2) loa number ja väljastamise kuupäev;
- 3) loa omaniku nimi ja registrinumber või -kood;
- 4) lubatud toimingu või tehingu kirjeldus;
- 5) sõjaväerelva või laskemoona nimetus, mudel ja kaliiber, kui on teada;
- 6) sõjaväerelva või laskemoona kogus;
- 7) lubatud toimingu või tehingu eest vastutava isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood ning ametinimetus;
- 8) loa kehtivuse tähtaeg;
- 9) loa väljastaja ees- ja perekonnanimi ning allkiri.

(2) Paberil sõjaväerelva käitlemise loale kantakse ka Kaitseministeeriumi pitser.

(3) Sõjaväerelva käitlemise loa näidisvorm on toodud käesoleva määruse lisas.

(4) Paberil sõjaväerelva käitlemise luba on ühtse kujundusega, kolmest osast koosnev A4-formaadis dokument. Sõjaväerelva käitlemise loa A-, B- ja C-osal on riigivapp ja Kaitseministeeriumi nimi.

(5) Sõjaväerelva käitlemise e-luba on ühtse kujundusega, ühest osast koosnev A4-formaadis dokument, millel on riigivapp ja Kaitseministeeriumi nimi.

(6) Sõjaväerelva käitlemise loal on keelatud teha muudatusi ja parandusi.

§ 56. Toimingu või tehingu toimumise kinnitus

(1) Toimingu või tehingu toimumise kinnitusena kantakse loa A-, B- ja C-osa pöördle:

- 1) sõjaväerelva nimetus, mudel, kaliiber ja kogus;
- 2) laskemoona partii markeering, valmistamisaasta, valmistaja ja kogus;
- 3) teise toimingu- või tehingupoole nimi, registri- või isikukood ja asukoht või elukoht ning tegevuslitsentsi number, väljastaja ja kehtivusaeg;
- 4) toimingu või tehingu tegemise koht ja kuupäev;
- 5) teise toimingu- või tehingupoole pitser.

(2) Sõjaväerelva käitlemise e-loal esitatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud andmed elektroonses vormis koos loaga.

(3) Tehtud kande kinnitavad teine toimingu- või tehingupool ja asutuses toimingu või tehingu eest vastutav isik oma allkirjaga.

(4) Sõjaväerelva käitlemise loa C-osa või e-luba koos käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmetega tagastatakse Kaitseministeeriumile viie tööpäeva jooksul pärast toimingu või tehingu toimumist.

§ 57. Sõjaväerelva käitlemise loa kehtetuks muutumine

(1) Sõjaväerelva käitlemise luba muutub kehtetuks:

- 1) loa kehtivuse tähtaja saabumisel;
- 2) loa või selle osa hävimise korral;
- 3) loa või selle osa kadumise või varguse korral;
- 4) loal märgitud toimingu või tehingu tegemisest loobumisel;
- 5) pärast loaga lubatud toimingu tegemist või tehingu toimumist;
- 6) loal muudatuste või paranduste tegemisel;
- 7) Kaitseministeeriumi kantsleri või tema volitatud isiku poolt loa kehtetuks tunnistamisel.

(2) Kaitseministeeriumi kantsleril ja tema volitatud isikul on õigus tunnistada sõjaväerelva käitlemise luba kehtetuks, kui ilmnevad asjaolud, mis oleksid välistanud loa andmise ja kasutamise või kui otsustatakse keelata loal märgitud toiming või tehing või kui luba on vaja muuta või parandada. Sõjaväerelva käitlemise loa kehtetuks tunnistamisest teavitatakse loa omanikku.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud juhtudel peab sõjaväerelva käitlemise loa omanik sellest viivitamata kirjalikult teavitama Kaitseministeeriumi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 sätestatud juhtudel peab loa omanik tagastama paberil sõjaväerelva käitlemise loa või selle allesjäänud osad Kaitseministeeriumile.

14. peatükk Rakendussätted

§ 58. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

[Lisa](#) Sõjaväerelva käitlemise näidisloa vorm